

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoCsp/47/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119331884
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:6119331884.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739 proti žalovanej: D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., W. XX/XX, o zaplatenie 5 000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 17. júna 2021 č. k. 10Csp/45/2020-276, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom III. a IV. výroku z r u š u j
e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1. Okresný súd Nové Zámky (súd prvej inštancie alebo prvoinstančný súd v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo dňa 17. júna 2021 č. k. 10Csp/45/2020-276 vo výroku I. rozhodol o zastavení konania v časti o zaplatenie istiny 50 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,00 % ročne zo sumy 25 eur od 28.04.2021 do 27.05.2021, 50 eur od 28.05.2021 do zaplatenia.

1.2. Vo výroku II. rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 4 950 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 5 000,- eur od 09.12.2017 do 28.04.2021, 4 975 eur od 29.04.2021 do 28.05.2021, 4 950 eur od 29.05.2021 do zaplatenia, všetko v splátkach, keď za obdobie od 01.06.2021 do 31.12.2021 je žalovaná povinná platiť žalobcovi splátky po 25 eur mesačne, vždy do 28. dňa toho ktorého mesiaca počnúc dňom 01.06.2021 s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia a za obdobie od 01.01.2022 je žalovaná povinná platiť žalobcovi splátky po 100 eur mesačne, vždy do 28. dňa toho ktorého mesiaca počnúc dňom 01.01.2022 s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

1.3. V zostávajúcej časti súd žalobu zamietol (III. výrok).

1.4. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej vo výške 100 % (IV. výrok).

2.1. V odôvodnení rozsudku poukázal na to, že žalobca sa svojou žalobou domáhal voči žalovanej zaplatenia 5000 eur s príslušenstvom titulom vrátenia poskytnutého úveru. Na pojednávaní dňa 17.06.2021 žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu vzal žalobu späť v časti o zaplatenie istiny vo výške 50 eur, pretože žalovaná po začatí sporu poukázala dve platby po 25 eur.

2.2. Žalovaná sa vo veci samej vyjadrila na pojednávaní dňa 17.06.2021 tak, že medzičasom mala po začatí sporu uhradiť v dvoch splátkach po 25 eur celkovo 50 eur a v zostávajúcej časti istiny vo výške 4 950 eur nárok žalobcu uznala čo do základu a do výšky. Požadovala však plnenie v splátkach po 25 eur mesačne čo odôvodnila nasledovnými skutočnosťami. Je nezamestnaná, evidovaná na príslušnom

úrade práca ako uchádzačka o zamestnanie. Poberá dávku v nezamestnanosti vo výške 220 eur mesačne. Je rozvedená a má vyživovaciu povinnosť k maloletej O., ktorá študuje na Hotelovej akadémii v Bratislave a je polosirota. Žalovaná sa stará o svojho otca, ktorý vo veku 71 rokov ako vdovec trpí depresiami a demenciou, teda žalovaná žije so svojim otcom, pričom na nájomnom je aktuálny nedoplatok 760 eur.

3.1. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že na základe zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 14.06.2005 bol žalovanej ako dlžníčke poskytnutý veriteľom (ďalej aj banka) Slovenskou sporiteľňou a.s., Suché Mýto 4, Bratislava úver vo výške 750 000 Sk s premenlivou úrokovou sadzbou 6,70 % ročne v deň podpisu zmluvy a ktorá bola v roku 2005 znížená o 1%, ktorý sa zaviazala splácať v mesačných splátkach po 5 349 Sk k 20-temu dňu v mesiaci od 20.07.2005 do 20.05.2025. Išlo sa o úver plus na bývanie zabezpečený nehnuteľnosťou, ktorý bol poskytnutý jednorazovo. Dohodnutý bol aj poplatok za správu úveru 50 Sk mesačne splatný v termíne a periodicite splátky úveru.

3.2. Listom zo dňa 12.09.2016 bola dlžníčka upozornená veriteľom, že je v omeškaní so splácaním pohľadávky banky ku dňu 12.09.2016 vo výške 2 680,86 eur. Zároveň bola vyzvaná na uhradenie dlžnej sumy do 15 dní s upozornením, že v opačnom prípade banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, čím sa stane splatnou celá pohľadávka.

Podaním zo dňa 06.09.2017 veriteľ Slovenská sporiteľňa a.s., Bratislava oznámil žalovanej, že v dôsledku mimoriadnej splatnosti úveru aktuálne predstavuje ku dňu 04.09.2017 nedoplatok vo výške 9 843,95 eur. Dlžníčka bola zároveň vyzvaná k splateniu celej dlžnej sumy.

3.3. Podaním zo dňa 16.11.2016 veriteľ oznámil žalovanej zosplatenie úveru ku dňu 16.11.2016 a žalovaná bola vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 19 486,61 eur do 15 dní. Napokon listom zo dňa 29.04.2019 označeného ako pokus o zmier žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy v celkovej výške 10 604,06 eur najneskôr do 06.05.2019, keď dlžná suma pozostávala z neuhradeného úveru 6 861,12 eur, zákonného/zmluvného úroku 757,92 eur, riadneho úroku 2 328,10 eur, úroku z omeškania 103,28 eur, zmluvného úroku 478,64 eur a nákladov klienta 75 eur. Pokus o zmier bol dlžníčke odoslaný dňa 30.04.2019, čo je zrejmé z pripojeného podacieho hárku.

4.1. Dňa 08.12.2017 bola medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653 ako postupcom a medzi žalobcom ako postupníkom uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok číslo 1214/2017/CE, ktorej predmetom sú podľa článku V. pohľadávky uvedené a špecifikované v prílohe č. 1. V prílohe č. 1 k uvedenej zmluve je aj pohľadávka, ktorá je žalobcom uplatnená v tomto súdnom konaní a ktorá ku dňu postúpenia činila 9 846,14 eur.

4.2. Listom zo dňa 13.12.2017 postupca, teda veriteľ oznámil žalovanej, že jeho pohľadávka zo zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 14.06.2005 bola postúpená na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 08.12.2017 na postupníka, t. j. žalobcu. Dlžníčka bola upozornená, že uvedený záväzok je nutné hradiť výlučne plnením postupníkovi (zmluva o postúpení pohľadávok, jej príloha a oznámenie o postúpení pohľadávky).

5. Na pojednávaní konanom dňa 17.06.2021 po zistení, že žalovaná po začatí sporu uhradila žalobcovi 50 eur v dvoch splátkach po 25 eur, žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu vzal žalobu späť v časti o zaplatenie 50 eur s príslušenstvom, v dôsledku čoho súd rozhodol podľa § 145 ods. 2 CSP tak, ako je uvedené vo výrokovej časti I. rozsudku a konanie v tejto časti zastavil.

6.1. V zostávajúcej časti istiny, teda vo výške 4 950 eur žalovaná pred súdom uznala istinu nároku žalobcu čo do základu a do výšky. Na pojednávaní konanom dňa 17.06.2021 žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhol vydanie rozsudku pre uznanie nároku podľa § 282 CSP.

6.2. Uznanie nároku je procesným úkonom žalovaného, z obsahu ktorého jednoznačne vyplýva, že uznáva nárok uplatnený v žalobe. Ak dôjde k uznaniu nároku a rozsudok pre uznanie je prípustný, je súd povinný rozhodnúť podľa uznávacieho prejavu žalovaného, bez toho, aby vyhodnocoval predložené dôkazy (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3 Obo 38/2009 zo dňa 25. marca 2010).

6.3. Keďže rozsudok pre uznanie je prípustný, súd rozhodol o zostávajúcej istine nároku žalobcu vo výške 4 950 eur rozsudkom pre uznanie podľa vyššie citovaného ustanovenia bez toho, aby vo veci vyhodnocoval predložené dôkazy.

7. Pokiaľ ide o úroky z omeškania súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 517 ods. 2 OZ a nariadenie vlády SR č.87/1995 Z. z. považoval za nepochybné, že žalovaná sa dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu, čo najskôr viedlo k zosplatneniu úveru dňom 16.11.2016 veriteľom Slovenská sporiteľňa a.s. a táto situácia sa nezmenila ani po uzatvorení zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 08.12.2017. Žalovanej tak vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 k § 3 Nariadenia vlády SR číslo 87/1995 Z. z. v znení do 31.12.2014 k § 10d Nariadenia vlády SR číslo 87/1995 Z. z. v znení od 01.01.2015, teda vo výške 5,00 % ročne a v zostávajúcej časti úrokov z omeškania bola žaloba zamietnutá, pretože žalobca požadoval úrok z omeškania vo výške 8 % ročne. Žalovaná sa dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu prvého dňa, ktorý nasleduje po dni zosplatnenia, teda 17.11.2016, žalobca požadoval úrok z omeškania až od 09.12.2017, a preto mu bol priznaný od navrhovaného obdobia.

8. Konajúci súd sa zaoberal žiadosťou žalovanej o plnenie v splátkach. Dôvody jej žiadosti sú uvedené v predchádzajúcej časti odôvodnenia a rovnako aj jej pomery sú konkretizované vyššie. Pri zohľadnení predpokladov uvedených v § 232 ods. 4 CSP a za situácie, keď žalovaná je nezamestnaná, hľadá si zamestnanie, pri vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu, ako aj jej snahy postupne riešiť svoj dlh voči žalobcovi, ďalej na skutočnosť, aby medzi dlhom žalovanej a výškou určených splátok nebola neprímeranosť, dospel súd k záveru, že je spravodlivé vytvoriť žalovanej do konca kalendárneho roka 2021 možnosť splácať svoj dlh v navrhovaných splátkach po 25,- eur mesačne, ktorá výška je skutočne neprímeraná k výške dlhu, no počas tohto obdobia v trvaní niekoľkých mesiacov má žalovaná možnosť si nájsť vhodné zamestnanie a od januára 2022 poukazovať splátky v primeranej výške 100,- eur mesačne.

9. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP k § 255 ods. 1 CSP - vo vyhovujúcej a čiastočne zamietajúcej časti vo veci samej, keďže žalobca mal neúspech len v nepatrnej časti úrokov z omeškania, ako aj podľa § 262 ods. 1 CSP k § 256 ods. 1 CSP - čiastočné zastavenie konania zavinila žalovaná čiastočným plnením vo výške 50,- eur po začatí sporu a žalobcovi v konaní priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej vo výške 100 %.

10. Proti tomuto rozsudku v časti výroku III., v ktorej súd zamietol žalobu žalobcu v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 3 % ročne zo sumy: 5 000 eur od 09.12.2017 do 28.04.2021, 4 975 eur od 29.04.2021 do 28.05.2021, 4 950 eur od 29.05.2021 do zaplatenia, podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že súd vec nesprávne právne posúdil, ak žalobu zamietol v tejto časti s odôvodnením, že s účinnosťou od 01.02.2013 bola zákonná sadzba úroku z omeškania upravená tak, že je o 5 percentuálnych bodov vyššia, ako je základná sadzba Európskej centrálnej banky.

11.1. Odvolateľ poukázal na ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.01.2009, v zmysle ktorého „Výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.“

11.2. Podľa ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.02.2013 „Výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.“

11.3. Podľa ust. § 10a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka: „Ak došlo k omeškaniu pred 1. januárom 2009, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných do 31. decembra 2008.“

11.4. Podľa ust. § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka: „Ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.“

12.1. Prihliadnuc k vyššie citovaným zákonným ustanoveniam a skutočnosti, že záväzkový vzťah medzi žalovaným a právnym predchodcom žalobcu vznikol dňa 14.06.2005 (t. j. pred 01.02.2013), žalobca nesúhlasí so zamietnutím žaloby v časti uplatneného úroku z omeškania, lebo v zmysle ust. § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka sa majú úroky z omeškania riadiť v prejednávacom prípade podľa predpisov účinných k 31.01.2013, v dôsledku čoho bol žalobcom uplatnený nárok na úrok z omeškania vo výške 8 % ročne uplatnený v zákonnej výške.

12.2. Na podporu svojich tvrdení žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 9Co/307/2019 z 27.05.2020.

13. Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP ho zmenil tak, že zaviazá žalovaného aj na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 3 % ročne zo sumy 5.000,00 € od 09.12.2017 do 28.04.2021 a 3 % ročne zo sumy 4.975 eur od 29.04.2021 do 28.05.2021 a 3 % ročne zo sumy 4.950 eur od 29.05.2021 do zaplatenia a prizná žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %, resp. alternatívne navrhuje, aby odvolací súd v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP rozsudok v napadnutej časti zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

14. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonnej lehote stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté a zistení, že spĺňa náležitosti v zmysle ust. § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania a skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu namietajúceho nesprávne právne posúdenie veci v časti výroku o zamietnutí zvyšku požadovaných úrokov z omeškania je dôvodné, preto napadnutý rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie pre nesprávny procesný postup súdu znamenajúci porušenie práva žalovaného na spravodlivý súdny proces.

15.1. Podľa § 389 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, c/ súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

15.2. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

16.1. Podľa Čl. 2 ods. 1 Základných princípov Civilného sporového poriadku (ďalej len základných princípov CSP) ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

16.2. Podľa odseku 2 tohto článku právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

17. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, vyvodzuje zo skutkového zistenia práva a povinnosti, ktoré majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

18. V zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavného súdu“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi.

19. Aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva platí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

20. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadom akých výrokov a rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať. Keďže odvolaním nebol napadnutý I. výrok rozsudku (o zastavení konania v časti), ani II. výrok (vo vyhovujúcej časti z titulu uznania nároku), tieto výroky sa v zmysle ust. § 367 ods. 1 CSP stali právoplatnými.

21. Pokiaľ ide o III. výrok rozsudku o zamietnutí žaloby v zostávajúcej časti odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov i to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS/78/05).

22. Súd prvej inštancie odôvodnil zamietnutie časti žaloby nad priznaný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z priznanej istiny podľa ustanovení § 3 a § 10d ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení od 01.01.2015 a uzavrel, že ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. júnom 2014, odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi sa riadi podľa predpisov účinných do 31. mája 2014 a výška úrokov z omeškania podľa § 3 citovaného nariadenia vlády v znení do 31.12.2014 je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Žalovanej tak vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení do 31.12.2014 k § 10d Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení od 01.01.2015, teda vo výške 5,00 % ročne a v zostávajúcej časti úrokov z omeškania bola žaloba zamietnutá, pretože žalobca požadoval úrok z omeškania vo výške 8 % ročne.

23.1. Podľa ust. § 517 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník: „Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.“

23.2. Podľa ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.02.2013 „Výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.“

23.3. Podľa ust. § 10a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka: „Ak došlo k omeškaniu pred 1. januárom 2009, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných do 31. decembra 2008.“

23.4. Podľa ust. § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka: „Ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.“

24. Prihliadnuc k vyššie citovaným zákonným ustanoveniam a skutočnosti, že záväzkový vzťah medzi žalovaným a právnym predchodcom žalobcu vznikol dňa 14.06.2005 (t. j. pred 01.02.2013), žalobca nesúhlasil so zamietnutím žaloby v časti uplatneného úroku z omeškania, keďže v zmysle ust. § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka sa majú úroky z omeškania riadiť v prejednávacom prípade podľa predpisov účinných k 31.01.2013, v dôsledku čoho bol žalobcom uplatnený nárok na úrok z omeškania vo výške 8 % ročne uplatnený v zákonnej výške.

25.1. Odvolací súd poznamenáva, že argumentácia žalobcu je dôvodná, pretože súd prvej inštancie v danej veci vôbec nezohľadnil ustanovenie § 10c -Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. februára 2013- Nariadenia vlády Slovenskej republiky z 23. januára 2013 č. 20/2013, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, ktoré nadobudlo účinnosť 1. februára 2013, v zmysle ktorého „Ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013“.

25.2. Podľa § 3 citovaného nariadenia vlády SR č. 20/2013 Z. z. „Výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

26.1. Súd prvej inštancie nielenže sa vôbec nezaoberal ustanovením § 10c citovaného nariadenia vlády, čím vec nesprávne právne posúdil, ale nesprávne aplikoval na danú vec ustanovenie §10d Nariadenia vlády č. 141/2014 Z. z. z 28. mája 2014, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, ktoré upravuje odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa požadovať pri poskytnutí peňažných prostriedkov (k § 53 ods. 6), ale nie výšku úrokov z omeškania.

26.2. Podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 141/2014 Z. z. Odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

27. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka „Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.“

28. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti, t. j. výroku o zamietnutí zostávajúcej časti žaloby považuje odvolací súd za právne nesprávne, lebo sa vôbec nezaoberal prechodnými ustanoveniami účinnými od 1. januára 2009 (§ 10a) a prechodnými ustanoveniami k úprave účinnej od 1. februára 2013 (§ 10c) nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ale ustanovením § 10d uvedeného nariadenia vlády, čím trpí vadou nepreskúmateľnosti, čo je v rozpore s ust. § 220 CSP, čím došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý súdny proces, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom III. zamietajúcom výroku a závislom IV. výroku o náhrade trov zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

29.1. Právna úprava výpočtu zákonnej výšky úroku z omeškania sa v priebehu posledných 10 rokov opakovane menila. Keďže všetky záväzkové vzťahy vzniknuté do konca januára 2013 sa spravujú právnymi predpismi platnými do 31.01.2013 (a to aj po 01.02.2013), je potrebné venovať pozornosť i predchádzajúcej úprave, keďže pre niektoré právne vzťahy môže byť stále aktuálna.

29.2. Pokiaľ ide o výšku zákonného úroku z omeškania v občianskoprávných vzťahoch, je treba vziať do úvahy tri časové pásma

- do 31.12.2008 - výška úrokov z omeškania sa určila ako dvojnásobok diskontnej sadzby (neskôr tzv. základná úroková sadzba NBS) určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

- od 01.01.2009 do 31.01.2013 - výška úrokov z omeškania bola o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (tzv. hlavné refinančné operácie) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka. Ak došlo k omeškaniu pred 1. januárom 2009, výška úrokov z omeškania sa riadila podľa predpisov účinných do 31. decembra 2008.

- od 01.02.2013 - výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

30. Úlohou súdu prvej inštancie, riadiac sa právne záväzným názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), bude opätovne posúdiť výšku úrokov z omeškania, zohľadniť prechodné a záverečné ustanovenia v nariadení vlády SR č. 87/1995 Z. z. s prihliadnutím na to, kedy vznikol záväzkový právny vzťah, od ktorého sa odvíja výška úrokov z omeškania a znova rozhodne o tom, či, odkedy a v akej výške má žalobca nárok na úroky z omeškania nad už právoplatne priznané úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z priznaných istín a v novom rozhodnutí o veci rozhodne aj o náhrade trov konania (§ 396 ods. 3 CSP).

31. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP a § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).